

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 274/2020
28.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог Здравственог центра из Врања, чији је пуномоћник Драган Стојанов, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2986/2019 од 24.10.2019. године, на седници одржаној 28.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2986/2019 од 24.10.2019. године.

Образложење

Основни суд у Врању, пресудом П1 1766/16 од 16.07.2019. године, усвојио је тужбени захтев тужиоца (став први изреке), тако што је поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду, због престанка потребе за радом запосленог број ... од ..2016. године, којим је отказан уговор о раду број2012. године и Анекс 1 основног уговора о раду број ... од2012. године (став други изреке). Наложиио је туженом да врати тужиоца на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, у року од осам дана по правноснажности пресуде (став трећи изреке). Обавезао је туженог да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 163.500,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико тужени не измири своју предњу обавезу у року, да је дужан платити и законску затезну камату на наведени износ од дана извршности пресуде до дана исплате (став четврти изреке).

Апелациони суд у Нишу, пресудом Гж1 2986/2019 од 24.10.2019. године, одбио је као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Врању П1 1766/16 од 16.07.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од ...2012. године, којим је распоређен на пословима ... Здравственог центра у Врању. Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину („Службени гласник РС“ бр. 101/15, 115/15, 10/16 и 22/16) утврђено је да Здравствени центар из Врања може да има максималан број запослених од 1.344 на неодређено време. После тога, тужени је донео Правилник о организацији и систематизацији послова Здравственог центра Врање број 01-1796 од 28.03.2016. године, на који је Министарство здравља Републике Србије дало сагласност број 112-01-11-325/2016-02 од 18.05.2016. године и затим Одлуку о спровођењу анкете за споразумни престанак радног односа, уз исплату новчане накнаде у складу са Законом о начину уређивања максималног броја запослених у јавном сектору број 01-4398 од 19.05.2016. године. Одлуком туженог су утврђени послови немедицинских радника за чијим је обављањем престала потреба и утврђен број извршилаца немедицинских радника за чијим радом престаје потреба у складу са новом организацијом рада. Тужени је са репрезентативним синдикатима (Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Синдикат лекара и фармацеута Србије) закључио Споразум о утврђивању критеријума за вишак немедицинских радника у Здравственом центру Врање број 02-4718 од 02.06.2016. године. После тога, тужени је донео предлог Програма решавања вишка запослених немедицинских радника код туженог број 02-4731/1 од 06.06.2016. године, на који је дато позитивно мишљење од стране синдиката запослених у здравству и социјалној заштити број 01-4908 од 10.06.2016. године и Синдиката лекара и фармацеута Србије број 01-5096 од 16.06.2016. године, као и Националне службе за запошљавање, Филијала Врање број 0800-1046-6/2016 од 17.06.2016. године. Управни одбор туженог је 27.06.2016. године донео Програм решавања вишка запослених немедицинских радника туженог број 02-5239/2. Тужени је оспореним решењем о престанку радног односа отказао тужиоцу уговор о раду, зато што је због нове организације рада смањен број извршилаца радног места на пословима које обавља. Према оспореном решењу тужиоцу је радни однос престао са 26.07.2016. године и има право на отпремнину у висини од 48.454,30 динара. Тужени је 30.08.2016. године исплатио тужиоцу отпремнину (тужба је поднета 29.08.2016. године).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу отказом уговора о раду, поништили као незаконито, заједно са Анексом 1 основног уговора о раду и наложили туженом да врати тужиоца на рад, из разлога што тужени није правилно извршио бодовање свих запослених за чијим је радом престала потреба, с обзиром на то да није применио критеријуме репрезентативних синдиката у области здравства на нивоу Републике Србије, супротно њиховом обавезујућем

карактеру, већ критеријуме које је сам донео и утврдио Програм за решавање вишка запослених.

У спору из радног односа, суд, законитост оспореног решења цени са становишта правилне примене материјалног права, повреде правила поступка и чињеничног стања из оспореног решења.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) је прописано да, запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Одредбама члана 153. – 160. Закона о раду је прописан поступак решавања вишка запослених.

У конкретној ситуацији, тужени није поступио у складу са правилима утврђивања вишка запослених, с обзиром на то да није применио критеријуме за спровођење поступка утврђивања вишка запослених немедицинских радника у здравству, који су утврђени од стране репрезентативних синдиката на нивоу Републике Србије и били обавезујући за све здравствене установе, а не само за оне које нису уредиле поступак решавања вишка запослених (критеријуми у области здравства су: а) примања по члану домаћинства, б) дужина ефикасног стажа осигурања, в) здравствено стање запосленог и члана његове уже породице, г) број деце до 26. година старости, према којима запослени има обавезу издржавања и д) по основу услова рада).

Међутим, Програм решавања вишка запослених донет од стране туженог, прописао је као основни критеријум дужину ефикасног стажа осигурања и допунске критеријуме, у случају да два или више запослена имају исти број бодова по основном критеријуму, што се разликује од прописаних критеријума синдиката у области здравства на нивоу Републике Србије.

Оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу отказом уговора о раду не садржи јасне разлоге о начину на који је тужени утврдио да је тужилац вишак, с обзиром на то да у образложењу оспореног решења нису образложени разлози о примењеним критеријумима и броју бодова запослених на месту на коме се смањује број извршилаца (првостепени суд је утврдио да би правилном применом критеријума тужилац имао 20,75 бодова по критеријуму дужине ефикасног стажа осигурања и не би био последњи на ранг листи радника на кругу од њих тројице, већ би био други).

Према томе, како тужени у поступку решавања вишка запослених у односу на тужиоца није правилно применио критеријуме и извршио бодовање, то је оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу незаконито, због чега је правилна и одлука којом је обавезан тужени да врати тужиоца на рад, у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Није од утицаја на другачију одлуку овог суда указивање у ревизији на пресуду овог суда Рев2 1536/2018 од 16.11.2018. године, имајући у виду утврђено и у истоврсним ситуацијама против истог туженог донете пресуде Рев2 3282/2019 од

15.07.2020. године и Рев2 2573/2019 од 16.07.2020. године, којима је одбијена као неоснована ревизија туженог.

При томе, није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду којом се ревизија одбија као неоснована, већ се тужени као ревидент упућује на образложење побијане пресуде, да се непотребно не би понављало, у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић